

Samenvatting van de trainingshandleiding voor vrouwelijke ondernemers NEDERLAND

WP2

WOMENIN
ERASMUS + PROGRAMME
womenin-project.eu
2022-1-ES01-KA220-VET-000085791

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/).

SAMENVATTING

1. CONTEXT IN NEDERLAND	5
2. UITDAGINGEN VOOR VROUWELIJK ONDERNEMERSCHAP IN NEDERLAND ...	6
3. GETUIGENISSEN VAN VROUWELIJKE ONDERNEMERS	8
4. BRONNEN OVER VROUWELIJK ONDERNEMERSCHAP IN NEDERLAND	10
5. CONCLUSIES.....	11
6. ONTDEK DE LANDSCHAPPEN VAN VROUWELIJK ONDERNEMERSCHAP IN EUROPA.....	12
6.1. CYPRUS	12
6.2. ITALIË.....	13
6.3. SPANJE	14
6.4. GRIEKENLAND	16
6.5. PORTUGAL	17
6.6. POLEN	19

Disclaimer:

Dit document richt zich specifiek op de context van Nederland met betrekking tot vrouwelijk ondernemerschap en biedt gegevens, middelen en aanbevelingen die relevant zijn voor vrouwelijke ondernemers in Nederland. Hoewel een korte samenvatting van de andere landen van het consortium is opgenomen, raden we u aan om voor toegang tot het volledige materiaal over vrouwelijk ondernemerschap in verschillende regio's de "Training Manual for Women Entrepreneurs" van WOMENIN te raadplegen. Deze handleiding biedt een diepgaand en gedetailleerd overzicht van de situatie van vrouwelijk ondernemerschap op internationaal niveau en biedt waardevolle informatie voor vrouwelijke ondernemers in verschillende delen van Europa.

1. CONTEXT IN NEDERLAND

De status quo van vrouwelijk ondernemerschap in Nederland geeft aan dat er de afgelopen tien jaar aanzienlijke vooruitgang is geboekt, met een opmerkelijke toename van het aantal vrouwelijke ondernemers. Secundaire bronnen, waaronder online artikelen, academische rapporten en databases, bieden waardevolle inzichten in verschillende aspecten van vrouwelijk ondernemerschap in het land.

Belangrijkste gegevens:

- Het aantal vrouwelijke ondernemers in Nederland is sterk gestegen, met een groeipercentage van 62% tussen 2013 en 2022, tot meer dan 700.000 door vrouwen opgerichte bedrijven.
- Vrouwelijke ondernemers zijn over het algemeen meer impactgericht en pakken meer Sustainable Development Goals (SDG's) aan dan hun mannelijke tegenhangers.
- Ondanks deze groei ontvangen vrouwelijke ondernemers slechts een fractie van het durfkapitaal dat mannen ontvangen, wat wijst op ongelijkheden in de toegang tot financiering.
- De meeste vrouwelijke ondernemers starten hun bedrijf met weinig kapitaal en vertrouwen eerder op "bootstrapping" dan op externe investeringen.
- De meeste door vrouwen opgerichte bedrijven zijn geconcentreerd in stedelijke gebieden, met name in de Randstad.

Demografie:

- De gemiddelde leeftijd van vrouwelijke ondernemers in Nederland is 34 jaar, waarbij een aanzienlijk deel tussen de 45 en 65 jaar oud is.
- Vrouwelijke ondernemers zijn hoog opgeleid, een meerderheid heeft tertiair onderwijs gevolgd.

Ondersteunende initiatieven:

- Verschillende Europese en nationale initiatieven zijn erop gericht vrouwelijk ondernemerschap te ondersteunen door toegang te bieden tot informatie, training, begeleiding en financieringsmogelijkheden.
- Netwerken en gemeenschappen zoals WEgate.eu, EEN voor vrouwen en The Next Women bieden hulpmiddelen en platforms om vrouwelijke ondernemers te versterken.
- Universiteiten zoals Rotterdam School of Management, Erasmus Universiteit (RSM), bieden bedrijfsprogramma's aan en organisaties in Amsterdam helpen vrouwen in contact te komen met financieringsmogelijkheden.

Uitdagingen en kansen:

- Ondanks de vooruitgang zijn er nog steeds uitdagingen, zoals ongelijke toegang tot financiering, een gebrek aan ondernemersvaardigheden onder vrouwen en ondervertegenwoordiging in bepaalde sectoren.
- Digitalisering biedt kansen voor door vrouwen geleide bedrijven om de toegang tot financiële diensten te verbeteren, logistieke uitdagingen te overwinnen en internationaal uit te breiden.
- Het aanpakken van gendervooroordelen, het bevorderen van diversiteit in leiderschap en het bieden van gerichte trainingsmogelijkheden zijn cruciaal voor het bevorderen van vrouwelijk ondernemerschap in Nederland.

2. UITDAGINGEN VOOR VROUWELIJK ONDERNEMERSCHAP IN NEDERLAND

Nederland vertoont een genderkloof op het gebied van ondernemerschap, waarbij mannen significant vaker een startup maken dan vrouwen. Verschillende barrières belemmeren vrouwen bij het nastreven van ondernemerschap in Nederland, waaronder maatschappelijke verwachtingen met betrekking tot moederschap, sociale normen en beperkte financiële toegang. Ondanks inspanningen om diversiteit en inclusie te bevorderen, worden vrouwelijke ondernemers geconfronteerd met uitdagingen zoals een gebrek aan zelfvertrouwen, problemen bij het verkrijgen van financiering en gendervooroordelen in professionele omgevingen.

Belangrijkste gegevens:

- Mannen in Nederland zijn ongeveer 1,5 keer vaker zelfstandig ondernemer dan vrouwen, wat een genderkloof in ondernemerschap weerspiegelt.
- Vrouwelijke ondernemers in Nederland werken aanzienlijk minder uren aan hun bedrijf dan mannen, deels vanwege de beperkte beschikbaarheid en hoge kosten van kinderopvang.
- Gebrek aan zelfvertrouwen en het gevoel dat vrouwen over onvoldoende ondernemersvaardigheden beschikken, dragen ertoe bij dat vrouwen aarzelen om een bedrijf te starten, wat van invloed is op hun toegang tot financieringsmogelijkheden.
- Vrouwelijke ondernemers vermijden vaak ondernemersrisico's ondanks hun hoge opleidingsniveau en ze worden geconfronteerd met uitdagingen bij het aantrekken van durfkapitaal en het opstarten van technische bedrijven.

Belemmeringen en uitdagingen:

- - Impliciete vooroordelen en stereotypen ondermijnen het zelfvertrouwen van vrouwen en belemmeren hun succes bij het aandragen van ideeën en het verkrijgen van financiering.
- - Moeilijkheden bij het opbouwen van professionele netwerken en het gevoel buitengesloten te worden van het ecosysteem remmen de groei van door vrouwen geleide bedrijven.
- - Vrouwen ondervinden problemen bij het vinden van een evenwicht tussen werk en privéleven, vooral na de bevalling, als gevolg van culturele normen van deeltijdwerk en dure kinderopvang.
- - Onvoldoende vrouwspecifieke ondersteuningsmechanismen en beperkte toegang tot financieringsmogelijkheden belemmeren verder het ondernemerschap van vrouwen in Nederland..

Beste praktijken en aanbevelingen:

- De Nederlandse samenleving bevordert diversiteits- en inclusiebeleid, waaronder genderquota voor topposities in beursgenoteerde bedrijven.
- Vrouwelijke ondernemers worden aangemoedigd om zich te richten op trainingsmogelijkheden, netwerken en het vergroten van de zichtbaarheid van hun bedrijf om belemmerende factoren te overwinnen en toegang te krijgen tot financiering.
- Belangrijke vaardigheden voor zakenvrouwen zijn financieel beheer, communicatie, leiderschap, delegeren, tijdbeheer, personeelsbeheer en netwerken.
- Mogelijkheden om vaardigheden te ontwikkelen en te netwerken zijn te vinden via trainingen, mentorsessies, workshops, gemeenschapsfora en onderzoek naar financieringsmogelijkheden.

Risicobeheer:

- - Vrouwelijke ondernemers in Nederland moeten proactief omgaan met risico's door advies, mentorschap en steun te zoeken bij ervaren professionals en collega's.
- - Strategieën om risico's te minimaliseren zijn onder andere zelfzorg, taken delegeren, financiële beslissingen onderzoeken en plannen, omgaan met faalangst en impliciete vooroordelen en stereotypen bestrijden.

3. GETUIGENISSEN VAN VROUWELIJKE ONDERNEMERS

Er is een reeks interviews gehouden met verschillende vrouwelijke ondernemers uit verschillende landen, waarin hun uiteenlopende ervaringen en ondernemingen aan bod komen.:

- **Nederland:** Yuki Tessler, een Japanse ondernemer die in Nederland woont, runt sinds 2019 haar eigen bedrijf en biedt workshops aan over Japanse kunst en filosofie. In eerste instantie gedreven door visumvereisten, werd haar reis naar het ondernemerschap aangewakkerd door haar unieke kwaliteiten en een focus op de Japanse cultuur, met name "Kintsugi."
- **Cyprus:** Christallena Poulli, een Cypriotische onderneemster, richtte CP Herbalist op, een huidverzorgingsbedrijf dat gedreven wordt door haar passie voor de therapeutische eigenschappen van de natuur en de ethische waarden van haar opvoeding. CP Herbalist bestaat nu 5 jaar en richt zich op holistisch welzijn en natuurlijke remedies. Poulli heeft onder andere een fysieke winkel opgericht en online uitgebreid, met plannen om in 2025 een productiefabriek te starten.
- **Portugal:** Paula Pereira leidt Kitlar, een design-, meubel- en modebedrijf in Mortágua, Portugal. Aanvankelijk begonnen als een bijproject, werd haar onderneming in 24 jaar tijd haar fulltime bezigheid. Pereira's meest trotse prestatie is het verdienen van het vertrouwen van de klant, wat cruciaal is voor de kwaliteit van producten en diensten.
Rosa Mortágua is al meer dan 20 jaar eigenaar en manager van Koala, een winkel in kindermode die is uitgebreid met dames- en herenmode. Haar ondernemerschap kwam voort uit de behoefte aan een stabiel inkomen na de sluiting van haar vorige werkplaats. Deelname aan een vrouwentrainingsprogramma hielp haar bedrijfsidee uit te kristalliseren en bood werkgelegenheid aan andere vrouwen.
- **Polen:** Mevrouw Katarzyna Rak, een doorgewinterde professional met ervaring in telemarketing en managementrollen, stapte over naar het ondernemerschap en richtte in mei 2020 haar eigen trainingsbedrijf op, Inspira Katarzyna Rak. Haar achtergrond omvat postdoctorale studies in loopbaanadvies en training, met een voortdurend streven naar een masterdiploma in psychologie om haar zakelijke aanbod te verbeteren.
Mevrouw Sylwia Kostrzewa, een andere zelfstandige ondernemer, is eigenaar van een leerbedrijf en maakt daarbij gebruik van haar uitgebreide ervaring op het gebied van promotie,

marketing en werving. Met een toewijding aan professionele ontwikkeling begon Kostrzewa aan verschillende cursussen en trainingen, waaronder het volgen van een masterdiploma in psychologie om haar concurrentievermogen te versterken. Hun verhalen dienen als inspiratie voor aspirant-vrouwelijke ondernemers die hun eigen bedrijf willen starten in Polen.

Spanje: Gabriela Gómez Gutiérrez, een Spaanse ondernemer, heeft een bachelordiploma in architectuur van de Polytechnische Universiteit van Valencia (UPV) en is een deskundige technisch architect op het gebied van architectuur en bouwtechnologie. Met meer dan 20 jaar ervaring in de bouwsector begon ze drie jaar geleden aan haar ondernemersreis en richtte ze Iniziatec op, haar eigen bouwbedrijf. Gutiérrez's achtergrond in bouwmanagement en technische architectuur positioneert haar als directeur van de bouwuitvoering bij Iniziatec, waarmee ze haar expertise en leiderschap in de sector laat zien.

Griekenland: Mevrouw Ladika Zoe, een Griekse ondernemer, begon moedig aan haar boekhandelproject na jarenlang te hebben rondgezworven op het gebied van marketing, verkoop en klantenservice. Gefrustreerd door de beperkingen van traditioneel werk en verlangend naar autonomie, greep ze drie jaar geleden de kans aan om haar eigen boekwinkel te openen, waarbij ze de uitdaging van het ondernemerschap met vastberadenheid en passie omarmde.

Mevrouw Anagnosti Aliko-Alexandra, afkomstig uit Griekenland, heeft haar weg als ondernemer gebaand na een academische reis vol vertalingen en taalstudies. Met een solide basis opgebouwd door studies aan de Ionische Universiteit en een masterdiploma in Chinese Studies aan prestigieuze universiteiten, maakte ze gebruik van haar expertise om zichzelf te vestigen als beëdigd vertaler en begon ze met vertrouwen en visie aan het ondernemerstraject.

Italië: Stefania Giovannini, een Italiaanse ondernemer, beheert al vijf jaar met succes een bed & breakfast in Pitigliano, Toscane, en waagt zich nu aan het uitbreiden van haar bedrijf naar Sardinië. In samenwerking met een team getalenteerde vrouwen in heel Italië verlegt ze haar focus naar duurzaam en langzaam toerisme, met als doel een unieke co-living-ervaring te creëren die dicht bij de natuur staat.

Ramona Bavassano, een andere Italiaanse ondernemer, freelancer en psycholoog, heeft zich 28 jaar lang gewijd aan het bevorderen van betere werkomgevingen en relaties binnen groepen en organisaties. Met een focus op duurzaamheid, verantwoordelijkheid en genderkwesties werkt Ramona wereldwijd samen met diverse organisaties, waaronder de oprichting van een internationale adviesgroep in Brazilië gericht op het versterken van minderheden, inheemse gemeenschappen, lokale verenigingen en vrouwen.

Bekijk hier de volledige interviews: <https://www.womenin-project.eu/nl/category/nieuws/sollicitatiegesprekken/>

4. BRONNEN OVER VROUWELIJK ONDERNEMERSCHAP IN NEDERLAND

Nu vrouwelijk ondernemerschap in Nederland aan kracht wint, zijn er verschillende financieringsmogelijkheden, mentorprogramma's en netwerkplatforms ontstaan om vrouwelijke ondernemers te ondersteunen. Deze middelen zijn bedoeld om de unieke uitdagingen aan te pakken waarmee vrouwen worden geconfronteerd bij het verkrijgen van toegang tot kapitaal, het opbouwen van netwerken en het bevorderen van hun bedrijf.

Financieringsmogelijkheden voor vrouwelijke ondernemers in Nederland omvatten overheidssubsidies, traditionele financiering van banken en financiële instellingen, angel investors, durfkapitaalfondsen en crowdfundingplatforms. Organisaties als Vrouwelijke Ondernemers Nederland (WEN), Women in Business Growth (WIBG), Fonds Elske Doets en Qredits bieden financiële ondersteuning, training en netwerkmogelijkheden specifiek afgestemd op vrouwelijke ondernemers.

De Nederlandse overheid biedt subsidies en belastingregelingen voor kleine en startende bedrijven, waaronder startfinancieringsregelingen zoals het Dutch Good Growth Fund (DGGF) en financiële steun voor zzp'ers (Bbz). EU-programma's en initiatieven bieden ook financieringsmogelijkheden voor ondernemerschap, innovatie en onderzoek en ontwikkeling in Nederland.

Netwerkorganisaties zoals Women Entrepreneurs Netherlands (WEN), Female Entrepreneurs Worldwide (FEW), Enterprise Europe Network en The Next Women bieden platforms voor vrouwen om verbinding te maken, samen te werken en kennis en middelen te delen. Opleidings- en capaciteitsopbouwprogramma's, zoals die aangeboden door Babson College Women's Leadership Institute, Maastricht University, World Pulse en EIT Health, voorzien vrouwelijke ondernemers van essentiële vaardigheden en kennis om te slagen in hun ondernemingen. Initiatieven zoals het WeRIn Project en het LIAISE-programma van Impact Hub Amsterdam richten zich op het creëren van inclusieve ecosystemen voor ondernemerschap door middel van capaciteitsopbouw, netwerken en beleidsbeïnvloeding.

Het Business School Nederland (BSN) Women Entrepreneurship Mastering Program biedt gespecialiseerd onderwijs om aspirant-vrouwelijke ondernemers te empoweren op gebieden als bedrijfsplanning, marketing, financieel management en leiderschap.

De Kamer van Koophandel in Nederland biedt verschillende diensten en hulpmiddelen voor ondernemers, waaronder gratis workshops en trainingsprogramma's op maat van vrouwelijke ondernemers. Veelgevraagde studiegebieden in Nederland zijn onder meer technologie, bedrijfskunde en management, sociale media en digitale marketing, gezondheids- en levenswetenschappen, duurzaamheid en milieuwetenschappen, creatieve industrieën, en sociale wetenschappen en psychologie, die de eisen van de industrie, technologische vooruitgang en maatschappelijke ontwikkelingen weerspiegelen. behoeften.

5. CONCLUSIES

Concluderend kan worden gezegd dat Nederland een baken van ontwikkeling en vooruitgang binnen de Europese Unie is, met een hoge levensstandaard, geavanceerde digitale infrastructuur en een bloeiend zakenlandschap. Ondanks de topospositie in verschillende sociaal-economische indicatoren, blijft er een aanzienlijke kans op verdere vooruitgang, met name bij het bevorderen van vrouwelijk ondernemerschap en het bevorderen van gendergelijkheid in de zakenwereld.

Hoewel Nederland vooruitgang heeft geboekt bij het stimuleren van door vrouwen geleide bedrijven, bestaat er nog steeds een opmerkelijke kloof tussen mannelijke en vrouwelijke ondernemers, waarbij vrouwen slechts een minderheid van de ondernemers uitmaken. De afgelopen jaren is er echter sprake van een veelbelovende toename van het aantal vrouwelijke ondernemers, wat wijst op een geleidelijke verschuiving naar grotere inclusiviteit en empowerment.

Toch blijven er uitdagingen bestaan voor vrouwelijke ondernemers, waaronder beperkte toegang tot financiering, diepgewortelde genderstereotypen en andere toegangsbarrières. Er zijn inspanningen geleverd om deze uitdagingen aan te pakken, met initiatieven variërend van overheidsbeleid ter bevordering van de inclusiviteit op de arbeidsmarkt tot gemeenschapsprogramma's ter ondersteuning van vrouwelijk ondernemerschap.

Sleutelvaardigheden zoals financieel management, communicatie, leiderschap en netwerken zijn cruciaal voor vrouwelijke bedrijfsleiders om effectief door het concurrentielandschap te kunnen navigeren. Voortdurende steun en mogelijkheden voor levenslang leren zijn essentieel om vrouwen

in staat te stellen hun bedrijf uit te breiden, te innoveren en bij te dragen aan de algemene economische groei en het sociale welzijn.

In wezen is de reis naar gendergelijkheid en vrouwelijk ondernemerschap in Nederland een voortdurende inspanning, die duurzame inzet en gezamenlijke inspanningen van alle belanghebbenden vereist. Door een omgeving te bevorderen die vrouwen aanmoedigt hun ondernemersambities na te streven en de nodige steun en middelen te bieden, kan Nederland het potentieel van zijn vrouwelijke ondernemers verder ontsluiten, waardoor innovatie, werkgelegenheid en maatschappelijke vooruitgang worden gestimuleerd.

6. ONTDEK DE LANDSCHAPPEN VAN VROUWELIJK ONDERNEMERSCHAP IN EUROPA

6.1. CYPRUS

Het vrouwelijk ondernemerschap op Cyprus draagt aanzienlijk bij aan de economie, waarbij ondernemingen die eigendom zijn van vrouwen ongeveer 20% van het ondernemersecosysteem uitmaken. Er is echter ruimte voor groei en empowerment binnen deze demografische groep. Vrouwelijke ondernemers op Cyprus beginnen hun onderneming doorgaans later in hun carrière, en velen hebben een postdoctorale opleiding genoten. De gezinsdynamiek speelt een cruciale rol, aangezien ongeveer 60% van de vrouwelijke ondernemers getrouwd is.

Hoewel vrouwen een matige vaardigheid in ondernemersvaardigheden vertonen, zijn er lacunes op gebieden als klantenservice en fondsenwerving. Internationalisering blijft een uitdaging vanwege factoren als risicoaversie en beperkte toegang tot financiering. Sectoren als productie, diensten en toerisme domineren en vereisen gerichte steun voor het mondiale concurrentievermogen.

Toegang tot financiering is een belangrijk obstakel, ondanks initiatieven als het Scheme for the Enhancement of Female Entrepreneurship. Uitdagingen zijn onder meer complexe wettelijke vereisten en maatschappelijke normen. Programma's zoals het Women in Business (WiB)-initiatief bieden echter financiële hulp en mentoring.

Uitdagingen waarmee vrouwelijke ondernemers op Cyprus worden geconfronteerd

Vrouwelijke ondernemers op Cyprus worden geconfronteerd met obstakels zoals een gebrek aan overheidssteun, maatschappelijke verwachtingen en problemen bij het verkrijgen van toegang tot

financiering. Ongevraagd advies en twijfel aan zichzelf maken de uitdagingen nog groter. Initiatieven zoals de Scheme for the Enhancement of Female Entrepreneurship bieden ondersteuning, maar er zijn op maat gemaakte overheidsprogramma's nodig. Vaardigheidstraining, netwerken en peer-mentoring kunnen de ondersteuning vergroten.

Hulpbronnen over vrouwelijk ondernemerschap op Cyprus

Talrijke initiatieven op Cyprus ondersteunen vrouwelijke ondernemers, waaronder door de EU gefinancierde programma's, overheidssubsidies en NGO-initiatieven zoals BPW Cyprus. Financiële instellingen bieden zakelijke leningen aan, terwijl crowdfundingplatforms alternatieve financieringsbronnen bieden. Opleidingsprogramma's, ondernemersschapscentra op universiteiten en door de EU gefinancierde projecten dragen bij aan de ontwikkeling van vaardigheden en capaciteitsopbouw.

Aanbevelingen voor de ondersteuning van vrouwelijke ondernemers op Cyprus

Het implementeren van deze aanbevelingen kan een meer inclusieve omgeving voor vrouwelijke ondernemers op Cyprus creëren, waardoor de economische groei en gendergelijkheid worden bevorderd. Het vereist een gezamenlijke inspanning van beleidsmakers, organisaties en individuen om de uitdagingen aan te pakken en de nodige ondersteuning en middelen te bieden. Door het belang van duurzame inzet en aanpassingsvermogen te erkennen, kan Cyprus de weg vrijmaken voor een bloeiend ecosysteem waarin vrouwelijke ondernemers kunnen excelleren en volledig kunnen bijdragen aan de economie en de samenleving als geheel.

6.2. ITALIË

Het vrouwelijk ondernemerschap in Italië bloeit: ongeveer 1,3 miljoen bedrijven worden geleid door vrouwen, wat neerkomt op 22% van het totale aantal actieve bedrijven. De gemiddelde leeftijd van Italiaanse vrouwelijke ondernemers ligt rond de 45 jaar, met een opmerkelijke toename van het aantal jongere vrouwen dat een bedrijf start. Onderwijsmogelijkheden en overheidssteun via initiatieven zoals het National Recovery and Resilience Plan bevorderen het ondernemerschap. Er zijn inspanningen op het gebied van digitalisering en internationalisering gaande, hoewel er nog steeds uitdagingen bestaan op het gebied van financiering en gendergelijkheid.

Uitdagingen waarmee vrouwelijke ondernemers in Italië worden geconfronteerd

De Italiaanse Nationale Strategie voor gendergelijkheid schetst uitdagingen, waaronder het bevorderen van eerlijke arbeidsmarkten, het verkleinen van de loonverschillen tussen mannen en vrouwen, het aanmoedigen van gelijke kansen in het onderwijs, het aanpakken van onbetaalde zorgtaken en het bereiken van genderevenwichtig leiderschap. Maatregelen zoals belastingvoordelen voor bedrijven die vrouwen in dienst nemen en initiatieven ter ondersteuning van werkende ouders zijn bedoeld om deze uitdagingen aan te pakken. Er blijven echter impliciete vooroordelen, financiële risico's en marktonzekerheden bestaan.

Bronnen over vrouwelijk ondernemerschap in Italië

Italië biedt financieringsinitiatieven zoals het Fonds voor vrouwelijk ondernemerschap, waarbij ruim 8.000 actieve bedrijven stimuleringsmaatregelen aanvragen. Netwerken zoals Girl Geek Dinner en ValoreD bieden platforms voor samenwerking, terwijl trainingsprogramma's betrekking hebben op bedrijfsplanning, financieel management en technologie. Mogelijkheden voor netwerken, mentorschap en capaciteitsopbouw geven vrouwelijke ondernemers meer mogelijkheden en dragen bij aan een divers en bloeiend ondernemerslandschap.

Aanbevelingen voor het ondersteunen van vrouwelijke ondernemers in Italië

Voor beleidsmakers zijn het faciliteren van netwerkmogelijkheden en het ontwikkelen van een nationale strategie voor ondernemerschapsonderwijs essentieel. Organisaties moeten prioriteit geven aan mentorschapsprogramma's en samenwerken met onderwijsinstellingen. Individueel moeten mentorschap zoeken, zich aansluiten bij netwerken van vrouwelijke ondernemers en genderstereotypen proactief uitdagen. Door een ondersteunend ecosysteem te bevorderen en te pleiten voor gendergelijkheid kan Italië vrouwelijke ondernemers verder versterken en de economische groei stimuleren.

6.3. SPANJE

Het vrouwelijk ondernemerschap in Spanje bevindt zich op een veelbelovend traject, met ongeveer 650.000 vrouwelijke ondernemers, die naar verwachting de komende jaren bijna een miljoen zullen benaderen. Ondanks de vooruitgang blijven er uitdagingen bestaan op gebieden als toegang tot financiering, digitalisering, internationalisering en sectorale vertegenwoordiging. Spanje biedt diverse middelen en onderwijsmogelijkheden om het ondernemerschap van vrouwen te ondersteunen,

waarbij overheidsinitiatieven zoals het Women Entrepreneurship Plan en het Women Entrepreneurship Network de toegang tot financiering en ontwikkelingsdiensten bevorderen.

Uitdagingen waarmee vrouwelijke ondernemers in Spanje worden geconfronteerd

Vrouwelijke ondernemers in Spanje worden geconfronteerd met impliciete vooroordelen, maatschappelijke verwachtingen met betrekking tot het moederschap en problemen bij het verkrijgen van financiering. Het balanceren van professionele en persoonlijke verantwoordelijkheden is een uitdaging vanwege culturele normen, terwijl het opzetten van ondersteunende netwerken ontmoedigend kan zijn voor mensen die niet over reeds bestaande connecties binnen het bedrijfsleven beschikken. Gendervooroordelen vergroten de hindernissen bij het verkrijgen van financiering, en vrouwen worden vaak geconfronteerd met ongerechtvaardigd advies en betuttelende opmerkingen van mannelijke collega's.

Bronnen over vrouwelijk ondernemerschap in Spanje

Vrouwelijke ondernemers in Spanje zijn vooral afhankelijk van persoonlijke spaargelden, bankleningen, gezinssteun en overheidssubsidies om hun ondernemingen een impuls te geven. Initiatieven zoals het Business Support Program for Women (PAEM) bieden subsidies, advies en mogelijkheden voor microfinanciering. Netwerken speelt een cruciale rol, waarbij platforms als Womenalia en ASEME samenwerkingsmogelijkheden en -middelen bieden. Gerenommeerde universiteiten en business schools bieden gespecialiseerde programma's aan, terwijl acceleratieprogramma's en incubators praktische ondersteuning en toegang tot mentoren bieden. Verenigingen zoals ASEME bieden specifieke trainingen en evenementen gericht op vrouwelijk leiderschap en empowerment.

Aanbevelingen voor het ondersteunen van vrouwelijke ondernemers in Spanje

Om vrouwelijke ondernemers in Spanje te ondersteunen is het essentieel om impliciete vooroordelen en stereotypen aan te pakken, diversiteit en inclusiviteit te bevorderen en gerichte financierings- en ondersteuningsmechanismen te bieden. Het aanmoedigen van de oprichting van ondersteunende netwerken, het vergroten van het bewustzijn van de beschikbare middelen en het aanbieden van gespecialiseerde trainingsprogramma's zijn cruciale stappen. Bovendien kan het implementeren van beleid ter bestrijding van genderdiscriminatie bij de toegang tot leningen en kapitaal bijdragen tot een

gelijk speelveld voor vrouwelijke ondernemers. Door gebruik te maken van deze aanbevelingen kan Spanje een meer inclusief ecosysteem bevorderen waarin vrouwelijke ondernemers kunnen gedijen en kunnen bijdragen aan de economische groei.

6.4. GRIEKENLAND

Het vrouwelijk ondernemerschap in Griekenland kent een aanzienlijke toename, waarbij het percentage zelfstandigen onder vrouwen het Europese gemiddelde overtreft. De leeftijdsverdeling van vrouwelijke ondernemers is divers, met actieve deelname van jongere individuen tot ondernemers in hun beste arbeidsjaren. Onderwijskwalificaties spelen een cruciale rol, aangezien een aanzienlijk deel van de vrouwelijke ondernemers tertiair onderwijs heeft genoten. Ondanks beperkte gegevens over de burgerlijke staat lijkt het ondernemerschap in Griekenland ook gehuwde personen te omvatten die op zoek zijn naar economische onafhankelijkheid. Toegang tot ondernemerschapsonderwijs en -opleiding is essentieel, evenals de rol van digitalisering bij de groei van bedrijven. Hoewel internationalisering kansen biedt, worden door vrouwen geleide bedrijven in Griekenland geconfronteerd met uitdagingen bij het verkrijgen van toegang tot financiering en netwerken, en bij het overwinnen van regelgevende barrières.

Uitdagingen waarmee vrouwelijke ondernemers in Griekenland worden geconfronteerd

Vrouwelijke ondernemers in Griekenland worden geconfronteerd met verschillende uitdagingen, waaronder beperkte toegang tot financiering, culturele en maatschappelijke normen die prioriteit geven aan gezinsverantwoordelijkheden, door mannen gedomineerde bedrijfsnetwerken, gebrek aan rolmodellen, obstakels op regelgevingsgebied en moeilijkheden bij het balanceren van verplichtingen tussen werk en privéleven. Bovendien worden vrouwen geconfronteerd met gendervooroordelen en discriminatie, waardoor hun kansen en geloofwaardigheid in het zakelijke klimaat worden belemmerd.

Bronnen over vrouwelijk ondernemerschap in Griekenland

Griekenland biedt verschillende middelen aan om vrouwelijke ondernemers te ondersteunen, waaronder financiële steunprogramma's, netwerkplatforms, onderwijsmogelijkheden en mentorschapsprogramma's. Publieke financieringsprogramma's, durfkapitaalinvesteringen en 'angel investors' dragen bij aan de financiering van door vrouwen geleide bedrijven. Netwerkorganisaties

zoals SEGE en GWEN bieden samenwerkingsmogelijkheden en -middelen, terwijl onderwijsinstellingen en bedrijfsincubators ondernemerschapsprogramma's en -trainingen aanbieden. Aanbevelingen om vrouwelijke ondernemers te ondersteunen omvatten beleidshervormingen, specifieke financieringsregelingen, partnerschappen, op maat gemaakte ondersteuningsprogramma's, bevordering van diversiteit en actieve deelname aan ondernemerschapsnetwerken.

Aanbevelingen voor de ondersteuning van vrouwelijke ondernemers in Griekenland

Om vrouwelijke ondernemers in Griekenland te ondersteunen moeten beleidsmakers regelgeving uitvaardigen die gendergelijkheid en eerlijke toegang tot financiering garandeert. Specifieke financieringsregelingen, partnerschappen, evenementen, mentorprogramma's, middelen, trainingsprogramma's, bevordering van diversiteit en actieve deelname aan ondernemerschapsnetwerken zijn essentieel. Vrouwelijke ondernemers moeten steun zoeken bij verschillende bronnen, waaronder familie, vrienden, collega's en netwerken van collega's, terwijl ze ook kunnen profiteren van onderwijsmogelijkheden en op de hoogte moeten blijven van trends in de sector.

6.5. PORTUGAL

Het vrouwelijk ondernemerschap in Portugal neemt toe, waarbij een toenemend aantal vrouwen zich in het ondernemerschap waagt. Het landschap wordt gekenmerkt door diverse demografische kenmerken, waaronder leeftijdsverdeling, opleidingsachtergronden en burgerlijke staat. Onderwijs speelt een cruciale rol bij het versterken van vrouwelijke ondernemers, terwijl verschillende ondersteuningsmechanismen, zoals opleidingsprogramma's en starterscentra, hun groei bevorderen. Digitaliserings- en internationaliseringstrends veranderen de bedrijfsparadigma's, en vrouwelijke ondernemers drukken hun stempel op verschillende sectoren. De toegang tot financiering blijft een uitdaging, ondanks de beschikbaarheid van financieringsprogramma's, waardoor verdere inspanningen nodig zijn om genderinclusief ondernemerschap te ondersteunen. Initiatieven ter bevordering van gelijkheid en non-discriminatie zijn, samen met de ontwikkeling van zachte vaardigheden, essentieel voor het succes van vrouwelijke ondernemers in Portugal.

Uitdagingen waarmee vrouwelijke ondernemers in Portugal worden geconfronteerd

Vrouwelijke ondernemers in Portugal worden geconfronteerd met tal van uitdagingen, waaronder gendervooroordelen en stereotypen, beperkte toegang tot financiering, problemen met het evenwicht tussen werk en privéleven, gebrek aan vertegenwoordiging in leidinggevende posities, digitale kloof, vertrouwensproblemen en maatschappelijke normen die de perceptie rond de rol van vrouwen en ondernemerschap bepalen. Het aanpakken van deze uitdagingen vereist een alomvattende aanpak die beleidshervormingen, bewustmakingscampagnes, onderwijsinitiatieven, toegang tot financiering, mentorschapsprogramma's en inclusieve ecosystemen omvat.

Bronnen over vrouwelijk ondernemerschap in Portugal

Portugal biedt verschillende middelen om vrouwelijke ondernemers te ondersteunen, waaronder opleidings- en mentorprogramma's zoals FAME en Programa Empreender Feminino Portugal, financieringsmechanismen binnen nationale overheidsfinanciering, netwerkplatforms zoals ANE, Rede Mulher Líder en AME, en initiatieven ter bevordering van onderwijs in ondernemerschap. Er blijven echter uitdagingen bestaan als gevolg van de culturele dynamiek, traditionele genderrollen en systemische barrières. Holistische ondersteuningsmechanismen die training, financiering, netwerken en culturele transformatie integreren, zijn essentieel om het volledige potentieel van vrouwelijke ondernemers in Portugal te ontsluiten.

Aanbevelingen voor het ondersteunen van vrouwelijke ondernemers in Portugal

Om de geïdentificeerde uitdagingen te overwinnen en een meer inclusief ondernemersklimaat voor vrouwen in Portugal te bevorderen, worden verschillende alomvattende maatregelen aanbevolen. In de eerste plaats is het van cruciaal belang dat regelgeving wordt ingevoerd die gendergelijkheid in het ondernemerschap waarborgt, inclusief gelijke toegang tot financiering en kansen. Er moeten specifieke financieringsregelingen voor vrouwelijke ondernemers komen, waarbij subsidies, leningen tegen lage rente en subsidies worden aangeboden om de bedrijfsgroei te bevorderen. Het bevorderen van samenwerking tussen publieke instellingen, particuliere organisaties en vrouwennetwerken om uitgebreide ondersteuning te bieden en innovatie te bevorderen is absoluut noodzakelijk. Bovendien kan het organiseren van meer evenementen, conferenties en mentorschapsprogramma's die zijn afgestemd op de behoeften van vrouwelijke ondernemers een sterke ondersteunende gemeenschap creëren.

6.6. POLEN

Women entrepreneurship in Poland is characterized by a significant presence of women-owned sole eigendomsrechten, hoewel de vertegenwoordiging van vrouwen in de raden van bestuur van commerciële bedrijven bescheiden blijft. Uit demografische analyse blijkt dat vrouwelijke ondernemers in Polen doorgaans ervaren professionals zijn met een hoger opleidingsniveau dan mannen. De gezinsdynamiek speelt een cruciale rol in het ondernemerschap van vrouwen, waarbij veel verantwoordelijkheden op het gebied van werk en gezin in evenwicht zijn. De toegang tot financiële middelen blijft een uitdaging, ondanks de beschikbaarheid van algemene financieringsmogelijkheden. Initiatieven ter bevordering van gendergelijkheid winnen terrein, maar er moet nog steeds vooruitgang worden geboekt. Zachte vaardigheden zoals discipline, creativiteit en emotionele intelligentie zijn cruciaal voor het succes van vrouwelijke ondernemers, ondersteund door verschillende empowerende instrumenten en initiatieven in Polen.

Uitdagingen waarmee vrouwelijke ondernemers in Polen worden geconfronteerd

Vrouwelijke ondernemers in Polen worden geconfronteerd met economische uitdagingen die verband houden met de schaarste aan financiële middelen, onderwijsbarrières, sociaal stigma en gendernormen. Om deze hindernissen te overwinnen zijn proactieve maatregelen nodig, zoals uitgebreide bedrijfsplanning, permanente educatie, deelname aan mentorprogramma's en het bevorderen van de balans tussen werk en privéleven. Het omgaan met de risico's die inherent zijn aan ondernemerschap, waaronder economische neergang en marktschommelingen, vereist een robuust zelfbeeld en veerkracht.

Bronnen over vrouwelijk ondernemerschap in Polen

Vrouwelijke ondernemers in Polen hebben toegang tot verschillende financieringsmogelijkheden, waaronder subsidies, leningen, EU-financiering en steun van instellingen als het Poolse Ontwikkelingsfonds. Netwerkplatforms zoals clubs, stichtingen en netwerken bieden mogelijkheden voor mentorschap en samenwerking. Programma's voor opleiding en ontwikkeling van vaardigheden, waaronder onderwijsversnellers en universitaire cursussen, voorzien vrouwelijke ondernemers van de kennis en expertise die nodig is om te slagen in het zakelijke landschap. Over het geheel genomen

dragen deze middelen bij aan het bevorderen van een ondersteunend klimaat voor vrouwelijk ondernemerschap in Polen.

Aanbevelingen voor vrouwelijke ondernemers in Polen

Om uitdagingen te overwinnen en kansen te maximaliseren, moeten vrouwelijke ondernemers in Polen proactieve strategieën aannemen, zoals het ontwikkelen van alomvattende bedrijfsplannen, permanente educatie en ontwikkeling van vaardigheden, deelname aan mentorschapsprogramma's en ondersteunende netwerken, en het bevorderen van een goed evenwicht tussen werk en privéleven. Daarnaast zijn het bepleiten van gendergelijkheid, het uitdagen van stereotypen en het bevorderen van inclusiviteit in het zakelijke ecosysteem van cruciaal belang. Door een veerkrachtige mentaliteit te cultiveren en de beschikbare middelen optimaal te benutten, kunnen vrouwelijke ondernemers uitblinken in het competitieve zakenlandschap van Polen.

WOMENIN ERASMUS + PROGRAMME

womenin-project.eu

2022-1-ES01-KA220-VET-000085791